

WSTĘP

Zeszyt niniejszy zawiera artykuły powstałe w wyniku badań własnych prowadzonych przez pracowników Katedry Polityki Ekonomicznej Uniwersytetu Łódzkiego. Ich tematyka obejmująca zagadnienia rynku pracy, polityki zatrudnienia i kształcenia jest od wielu lat przedmiotem specjalizacji zespołu Katedry. Nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego w serii „Folia Oeconomica” ukazało się w ostatnich latach sześć zeszytów zatytułowanych *Rynek pracy i bezrobocie*, prezentujących osiągnięcia badawcze wymienionego zespołu.

Zakres badań i zasięg analizy musiały zostać podporządkowane skromnemu budżetowi, jaki przyznano Katedrze. W wyniku ograniczeń, o których mowa, autorzy zmuszeni byli korzystać głównie z publikowanych źródeł danych statystycznych (komercjalizacja dostępu do danych). Na miarę możliwości dokonano także badań ankietowych, które dostarczyły cennych a zarazem unikalnych informacji oraz stały się podstawą wnioskowania.

Na treść zeszytu złożyło się pięć artykułów, które prezentujemy poniżej. W pierwszym artykule podjęto zagadnienia przemian zbiorowości pracujących w Polsce w latach dziewięćdziesiątych. Na podstawie analizy danych statystycznych podjęta została próba podsumowania przemian, jakie nastąpiły w omawianej zbiorowości pod kątem identyfikacji grup zyskujących i tracących w wyniku przechodzenia do gospodarki rynkowej. Wyciągnięte wnioski są w przeważającej mierze pesymistyczne i nie napawające nadzieją na przyszłość.

W kolejnym artykule poddano analizie zmiany relacji wynagrodzeń pracowników w polskiej gospodarce, uwzględniając różnorodne kryteria, jak np. sektory własności, cechy demograficzne oraz kwalifikacyjno-zawodowe. Dociekania doprowadziły autorkę do wniosków, które mogą być cennym przyczynkiem do syntezy zmian systemowych w obrębie rynku pracy. Autorka wskazała m. in. na rosnące zróżnicowanie płac mężczyzn i kobiet, pracujących o różnych poziomach wykształcenia i obejmowanych stanowisk (robotnicze – nierobotnicze). Szczególnie wysoki poziom różnic płacowych we wszystkich kryteriach klasyfikacyjnych zaobserwowany został w sektorze prywatnym.

Z kolei podjęto problematykę szkoleń menedżerskich w kontekście ich efektywności. W artykule prezentowane są wyniki badań ankietowych dotyczących wymienionych kwestii. Badanie oparte zostało na dwóch kwestionariuszach, z których pierwszy adresowany był do uczestników

szkoleń z zamiarem zbadania opinii na temat jakości szkolenia oraz zebrania informacji o dalszych losach absolwentów. Drugi trafił do przedsiębiorstw kierujących pracownikami na szkolenia. Wyniki badania pozwoliły autorce ustalić dominujące cechy osobowościowo-profesjonalne uczestników szkoleń oraz preferowaną ich tematykę. Sformułowano także wnioski odnośnie do potencjalnego popytu na rynku szkoleń menedżerskich.

Dwa kolejne artykuły dotyczą problematyki regionu łódzkiego. W pierwszym z nich poddano analizie kierunki i efekty aktywnej polityki rynku pracy w województwie łódzkim w latach 1990–1997. Autorki omawianego tekstu zwracają uwagę na konieczność regionalnego indywidualizowania środków aktywnego oddziaływania na sytuację na rynku pracy. Szczególną wagę należy przywiązywać do pobudzania popytu na pracę, w tym tworzenia nowych miejsc pracy. Bardzo istotna w tym względzie jest makroekonomiczna polityka strukturalna wsparta szerokim zaangażowaniem władz państwowych i samorządowych.

W drugim z wymienionych artykułów rozważane są zmiany zaistniałe w strukturze gospodarki województwa łódzkiego w latach 1990–1997. Autor definiuje cechy struktury byłego województwa łódzkiego. Na tej podstawie wysuwane są argumenty o konieczności przebudowy tej struktury. W dalszej części zawarto analizę przemian struktury zatrudnienia i produkcji sprzedanej w województwie łódzkim. Formułowane wnioski wskazują na złożoność i wielowątkowość przemian. Autor zwraca uwagę, iż nadal brak jest akceptowanej w lokalnym środowisku wizji rozwoju województwa, która byłaby zbieżna z celami i uwarunkowaniami, a szczególnie ograniczeniami budżetowymi gospodarki narodowej.

Znaczenie zebranych analiz i opracowań polega przede wszystkim na ukazaniu aktualności w formie opisu statystycznego, kompetentnego komentarza, autorskich refleksji, sugestii i przewidywań. Spodziewamy się pozyskać zainteresowanie szerokiego kręgu czytelników, wśród których znajdą się zapewne przedstawiciele sfer opiniotwórczych, decyzyjnych, a także studentów poszukujących źródeł wiedzy.

Redaktor